Nieuwegein

Gemeenteraad

Onderwerp wijziging Algemene plaatselijke verordening
Datum 13 oktober 2026

Raadsvoorstel

2026-338

Afdeling Communicatie, Juridische Zaken en Dienstverlening

E-mailadres opsteller m.murray@nieuwegein.nl
Portefeuillehouder Marijke van Beukering-Huijbregts

Onderwerp

Wijziging Algemene plaatselijke verordening

Gevraagd besluit

1. De Algemene plaatselijke verordening te actualiseren door de volgende nieuwe bepalingen daarin te verordenen:
   a. Bepalingen over het toezicht op nachtverblijven;
   b. Een verbod tegen personen die andere personen opdringerig of misleidend benaderen;
   c. Een verbod tegen het inzetten van bepaalde technische hulpmiddelen;
   d. Een verbod tegen het gebruik van de openbare plaats als slaapplaats;
   e. Een verbod om gedurende ten hoogste 24 uren op een openbare plaats in dat gebied aanwezig te zijn;
   f. Een verbod tegen verwaarloosde voertuigen;
   g. Een verbod tegen verwaarloosde vaartuigen in openbaar water.
2. De strafbaarstelling voor:
   a. de verboden in de beslispunten 1a, 1b, 1c, 1d en 1e, vast te stellen op: hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie.
   b. het verbod in het beslispunt 1f en 1 g vast te stellen op: een geldboete van de eerste categorie.
3. Technische en redactionele aanpassingen door te voeren (onder andere schrappen van bepalingen over consumentenvuurwerk).
4. Hiervoor de Verordening tot wijziging van de Algemene plaatselijke verordening vast te stellen.

Inleiding

Aan uw raad wordt voorgesteld om de Algemene plaatselijke verordening te wijzigen. De voorgestelde wijzigingen zijn nodig of gewenst door de politie en

BOA’s. Zij geven aan dat het nodig is om bepaalde nieuwe bevoegdheden in de APV op te nemen, omdat maatschappelijke ontwikkelingen hiertoe aanleiding geven.

Wat eraan vooraf ging
De APV is voor het laatst integraal opnieuw vastgesteld op 25 maart 2009. Daarna is de APV telkens op onderdelen gewijzigd. Die wijzigingen hebben betrekking gehad op beleidsmatige aanpassingen of op het doorvoeren van nieuwe bepalingen op grond van hogere wetgeving. De beleidsmatige aanpassingen waren gewenst door uw raad, de politie of het Openbaar Ministerie. De meeste aanpassingen zijn doorgevoerd op basis van wensen van Boa’s, (handhavings)juristen en andere beleidsmedewerkers. De voorstellen zijn vaak bedoeld om de regels verder aan te scherpen, zodat het toezicht en de handhaving van de APV-regels effectiever uitgevoerd kunnen worden. Uw raad heeft daarna in 2012, 2013, 2015, 2017, 2018, 2020, 2021, 2023 en 2024 verschillende aanpassingen op de APV vastgesteld. De bijlage 'Overzicht van de genomen raadsbesluiten tot wijziging van de APV’ bevat een korte beschrijving van de inhoud van de raadsbesluiten.

Gewenst effect

Het gewenst effect is het hebben van actuele handhaafbare lokale regels over openbare orde en veiligheid die bijdragen aan een veilige leefomgeving in de stad.

Argumenten

1.1 Actuele regels over openbare orde en veiligheid dragen eraan bij dat op een effectieve manier toezicht kan worden gehouden en zo nodig daarop gehandhaafd kan worden
Voor Boa’s is het toezicht houden op en het handhaven van de APV een belangrijke taak. Daarom is het van belang dat de regels in de APV actueel én handhaafbaar zijn.

1.2 De voorgestelde wijzigingen zijn in het APV-netwerk afgestemd
Het merendeel van de voorgestelde wijzigingen zijn afkomstig van Toezicht, Veiligheid en Leefbaarheid (TVL). Deze wijzigingen zijn besproken in het APV-netwerk. Het APV-netwerk bestaat uit diverse collega’s van de afdelingen Communicatie, Juridische Zaken en Dienstverlening (CJZ), Toezicht, Veiligheid en Leefbaarheid (TVL), Ruimtelijk Domein en Openbaar Domein. Het netwerk bestaat uit juristen en specialisten van deze beleidsafdelingen.

1a.1 De behoefte bestaat om binnen de gemeente ingezetenen die minder dan 4 maanden binnen gemeente Nieuwegein verblijven in kaart te brengen met een nachtregister
Dit zal in een groot aantal gevallen gaan om arbeidsmigranten. De afgelopen jaren is voor het college duidelijk geworden dat arbeidsmigranten door de bedrijvigheid op de bedrijventerreinen binnen de gemeente ook zorgen voor een woonvraag binnen de gemeente. Dit gebeurt in woonhuizen, verkamerde appartementen, oude (kantoor)gebouwen etc.

1b.1 De afgelopen jaren is sprake van een sterke toename van fraudevormen waarbij burgers op opdringende en misleidende wijze worden benaderd, zoals nepagentenfraude en bankhelpdeskfraude
Vooral ouderen en andere kwetsbare personen worden hier regelmatig slachtoffer van. Overtreders maken daarbij gebruik van misleiding, sociale druk en het vertrouwen dat burgers stellen in personen die zich voordoen als politieagent, bankmedewerker of andere functionarissen. De politie krijgt steeds meer meldingen over deze situaties en heeft geen of weinig capaciteit om daartegen handhavend te kunnen optreden. Daarom wordt aan uw raad voorgesteld om een verbodsbepaling hierover de APV te verordenen zodat de BOA's toezicht kunnen houden op dit soort situaties en zo nodig handhavend kunnen optreden.

1c.1 Bij veel vormen van criminaliteit wordt gebruik gemaakt van de hedendaagse technische mogelijkheden in de vorm van technische hulpmiddelen
Steeds vaker verstoren strafbare feiten de openbare orde. Zo zorgt o.a. een ram- en plofkraak, explosie, beschieting, liquidatie, beroving en autodiefstal voor ordeverstoringen en gevoelens van onveiligheid in de samenleving. Gelet op het grote effect dat dergelijke criminaliteit heeft op de openbare orde en veiligheid is het wenselijk om te kunnen optreden tegen het bezitten, gebruiken of vervoeren van technische middelen die tot doel hebben het voorbereiden, faciliteren, plegen, afschermen of verhullen van strafbare feiten. Het gaat hierbij om middelen die ingezet worden om met grof geweld strafbare feiten te plegen.

1d.1 In de praktijk komen Boa's inmiddels op zeer diverse plaatsen personen tegen die de openbare ruimte als slaapplaats gebruiken
Dit gaat om o.a. parken, bosjes naast fietspaden, wateren, wegen of parkeerplaatsen, op parkeerplaatsen, in speeltuinen en bij bruggen en andere infrastructurele werken. Met een aanwijsconstructie zul je nooit alle plaatsen/situaties kunnen ondervangen, terwijl dit wel wenselijk is.
Het gebruik gaat altijd gepaard met andere vormen van overlast. Zo is er over het algemeen altijd sprake van: verontreiniging van groen wegens wildplassen en het opslaan van afvalstoffen, maken van open vuur en verbranden van afvalstoffen, aantasting van woon- en leefklimaat, afbreuk van veiligheidsgevoel en regelmatig zijn de personen bekend bij politie en winkeliers wegens o.a. diefstal. Gezien de samenhang met andere overlast en het feit dat de plekken steeds diverser worden, is het belangrijk dat een locatie niet wegens het ontbreken van een aanwijzing is uitgesloten van handhaving van dit artikel.
Het verbod heeft als doel het voorkomen en tegengaan van hinder en overlast, brandgevaar, verontreiniging van de openbare ruimte en risico's voor de volksgezondheid. Het slapen op openbare plaatsen draagt bij aan de verloedering van de stad. Ook het ontbreken van sanitaire voorzieningen ter plekke draagt daaraan bij.

1e.1 De politie heeft aangegeven geen middelen te hebben om een overlastgevend persoon voor een korte periode van een openbare plaats te verwijderen
Dit betreft het wederom invoegen van een specifieke bepaling over verblijfsontzeggingen (artikel 2:78). Een gebiedsontzegging wordt voor een langere periode opgelegd. Het oude APV-artikel zorgde voor verwarring, terwijl de Gemeentewet genoeg handvatten biedt om een gebiedsontzegging op te leggen voor een langere periode. Het APV-artikel was daarom komen te vervallen. Met dit artikel voegen we deze bevoegdheid weer toe voor een periode van maximaal 24 uur.

1f.1 In de praktijk wordt regelmatig overlast ondervonden door fietsen e.d. die zodanig geparkeerd worden dat daardoor hinder in het dagelijks verkeer of meest doelmatige gebruik van een openbare plaats ontstaat

1g.1 De afgelopen jaren krijgen Boa's steeds vaker klachten en meldingen over onderwerpen rondom openbaar water. Hieronder vallen ook verwaarloosde vaartuigen
Met dit verbod wordt geregeld dat handhavend kan worden opgetreden wanneer vaartuigen die in of aan het openbaar water liggen en die vaartechnisch in onvoldoende staat van onderhoud verkeren en/of in een kennelijk verwaarloosde toestand verkeren. Deze vaartuigen verkeren vaak in (zeer) slechte staat, maar vallen juridisch nog niet onder de definitie van een wrak zoals opgenomen in de Wrakkenwet of een afvalstof zoals bedoeld in de Wet Milieubeheer.
Dergelijke vaartuigen liggen vaak voor een langere periode aan een kade. Naast het straatbeeld dat door een verwaarloosd vaartuig wordt ontsierd, trekken dergelijke vaartuigen ook andere vormen van overlast aan, zoals overlast door hangjongeren en het risico op vandalisme. Ook kan een verwaarloosd vaartuig op termijn zorgen voor milieuschade.

2.1 De raad is op grond van de Gemeentewet bevoegd om de strafbaarstelling op de overtreding van verboden te bepalen
Op grond van artikel 154 van de Gemeentewet kan de raad op overtreding van zijn verordeningen strafbaar stellen. Door dit beslispunt wordt deze bevoegdheid geformaliseerd.

3.1 Het gaat hier om het doorvoeren van technische en tekstuele aanpassingen om bepaalde regels in de APV aan te scherpen
De bepalingen over consumentenvuurwerk vervallen aangezien de wetgever hier wetgeving over heeft vastgesteld. Gemeenten hebben geen regelgevende bevoegdheid hierin.
Daarnaast worden in bepalingen woorden toegevoegd om deze bepalingen aan te scherpen om de lading en de reikwijdte van de verboden beter te kunnen dekken. Het gaat hier om de bepalingen over de vergunning openbare inrichting (artikel 2:28a), drugshandel op straat (artikel 2:74), openlijk drugsgebruik (artikel 2:74a). Deze wijzigingen zijn verwerkt in de onderscheidenlijk de onderdelen D, N en O van de wijzigingsverordening.

De wijzigingsverordening bevat daarnaast enkele redactionele aanpassingen, zoals een correctie op verwijzing naar een artikel in bepaling.

4.1 Hierdoor worden de voorgestelde wijzigingen formeel vastgesteld

Kanttekeningen

1.1 Eerst was het de bedoeling om een geheel nieuwe APV aan uw raad voor te leggen
De VNG gaat in het eerste of tweede kwartaal van 2027 een geheel vernieuwde model-APV publiceren. Zodra de VNG de nieuwe model-APV heeft gepubliceerd zal een nieuwe APV voorbereid worden om aan uw raad ter besluitvorming voor te leggen.

1a.1 Om de bepaling over nachtregister goed te regelen is een aanpassing van de Verordening toeristenbelasting Nieuwegein 2026 nodig
Aangezien er uiteraard naast arbeidsmigranten ook toeristen zich begeven in Nieuwegein (in onder andere hotels of logies met alleen ontbijt) dienen zij zich uiteraard ook in te laten schrijven in een nachtregister en dienen ook toeristenbelasting te betalen. Hierdoor is het een uitgelezen kans om in de verordening toeristenbelasting een registratieplicht via eenzelfde systeem op te nemen. Een belastingplichtige kan dan via hetzelfde systeem aangeven hoeveel overnachtingen en personen (bijlage II). Aan uw raad wordt in een apart voorstel voorgesteld om de Verordening toeristenbelasting Nieuwegein van 2027 op dit punt aan te passen.

Financiële aspecten

Geen.

Communicatie aspecten

De wijziging op de APV wordt na vaststelling in de raad in het gemeenteblad op overheid.nl gepubliceerd om de inwerkingtreding daarvan te bewerkstelligen. De vastgestelde wijzigingen zullen vervolgens verwerkt worden in de doorlopende tekst van de APV zoals die te raadplegen is op overheid.nl

Uitvoering

De APV coordinator is verantwoordelijk voor de aanpassing van de APV. Het toezicht en de handhaving gebeurt door de BOA's in samenspraak met de handhavingsjuristen.
Het verlenen van vergunningen en ontheffingen wordt uitgevoerd door CJD.

Bijlagen

1. Raadsbesluit;
2. Bijlage ‘Overzicht genomen raadsbesluiten tot wijziging van Algemene plaatselijke verordening’
3. Verordening tot wijziging van de Algemene plaatselijke verordening;

4. Was-wordt-overzicht (servicedocument);

burgemeester en wethouders,

Ellie Liebregts	Marijke van Beukering-Huijbregts
secretaris	burgemeester